

282 § Kannelmäen kirkon seurakuntarakennuksen purku ja uuden rakentaminen

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) esittää kirkkohallitukselle suojelun purkamista seurakuntarakennuksen osalta
- 2) purkaa olemassa oleva seurakuntarakennus ja rakentaa tilalle uusi, käyttötarkoitukseltaan seurakunnallisen käytön lisäksi muuta palvelutoimintaa sisältävä rakennus, mikäli kirkkohallitus purkaa suojelun seurakuntarakennuksen osalta
- 3) alistaa tekemänsä päätös kirkkohallituksen vahvistettavaksi

Käsittely

Keskustelun jälkeen esittelijä poisti päätösehdotuksen kohdan 2) "purkaa olemassa oleva seurakuntarakennus ja rakentaa tilalle uusi, käyttötarkoitukseltaan seurakunnallisen käytön lisäksi muuta palvelutoimintaa sisältävä rakennus, mikäli kirkkohallitus purkaa suojelun seurakuntarakennuksen osalta" ja selostustekstiä täsmennettiin tältä osin.

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) esittää kirkkohallitukselle suojelun purkamista seurakuntarakennuksen osalta
- 2) alistaa tekemänsä päätös kirkkohallituksen vahvistettavaksi

Selostus

Kannelmäen kirkko ja seurakuntarakennus sijaitsevat Helsingin Kannelmäessä osoitteessa Vanhaistentie 6. Kirkon ja seurakuntarakennuksen tontin asemakaava on vuodelta 1966 ja tontin kaavamerkintä on (YK) Kirkon ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue.

Kirkkohallitus on kokouksessaan 8.6.2004 määrännyt Kannelmäen kirkon suojeltavaksi. Suojelu koskee kirkon lisäksi seurakuntakeskustiloja sekä pihan rakenteita siltä osin kuin ne vaikuttavat Kannelmäen kirkossa kävijän tai kirkkoa tarkastelevan koettavissa olevaan.

Kannelmäen kirkko on valmistunut vuonna 1968 arkkitehtikutsukilpailun voittaneen ehdotuksen mukaan. Kirkon ja siihen liittyvän seurakuntarakennuksen on suunnitellut arkkitehtitoimisto Marjatta ja Martti Jaatinen.

Seurakuntarakennus on suorakaiteenmuotoinen, kaksikerroksinen, betonielementtinen rakennus. Seurakuntarakennus toimii neutraalina ja lustana voimakaspiirteiselle kirkolle. Maasto on korkeimmillaan kirkon kohdalla, seurakuntarakennuksen sijaitessa alempana rinteessä siten, että sisäänkäynti seurakuntarakennukseen on kaksi kerrosta alempana kuin kirkon pääsisäänkäynti. Kirkkoherranvirastona ja seurakuntatiloina toimivaa rakennusta on laajennettu vuonna 1992 kerhotiloilla lounaispäätyyn rakennuksen alkuperäistä ilmettä mukaillen. Seurakuntarakennuksen yläaulasta on porras- ja hissiyhteys kirkkosaliin. Suuri osa Kannelmäen kirkon seurakuntarakennuksesta on nykyisellään tyhjä, akuutissa peruskorjaustarpeessa ja toiminnallisesti kirkon tarpeita vastaamaton.

Kannelmäen kirkon seurakuntarakennus on rakennusteknisesti elinkaarensa päässä. Osa rakennuksen tiloista on vuonna 2015 jouduttu poistamaan käytöstä mm. sisäilmaongelmien takia. Rakennukseen on tehty useita tutkimuksia, selvityksiä sekä korjaustoimenpiteitä. Seurakuntayhtymä on tutkituttanut rakennuksen kunnon Wise Group Finland Oy:llä, ja selvitys 14.9.2016 osoittaa, että rakenteiden kosteusteknisessä toiminnassa on havaittu merkittäviä puutteita. Selvityksen mukaan rakennuksen korjaaminen on osoittautunut ongelmalliseksi ja taloudellisesti kannattamattomaksi. Raportin mukaan peruskorjauskustannusten arvioidaan ylittävän uudisrakentamisen kustannustason. Rakennuksen talotekniikka on saavuttanut teknisen käyttöiän.

Ruotsinkielinen Petruksen seurakunta on keskittänyt toimintaansa toisaalle, Kannelmäen kirkolta pois, mistä syystä toimitiloja on jäänyt tyhjiksi. Kannelmäen suomenkielinen seurakunta on myös tehostanut tilankäyttöään ja vähentänyt tarvitsemiensa tilojen määrää Kannelmäen kirkolla. Seurakunnallisessa käytössä toimitilatarve on pysyvästi vähentynyt, ja siksi toimitilojen korjaaminen alkuperäiseen laajuuteen ja käyttötarkoitukseen ei ole tarkoituksenmukaista.

Seurakuntayhtymä on teettänyt viitesuunnitelmat nykyisen seurakuntarakennuksen korvaamisesta uudisrakennuksella. Viitesuunnitelmien ohjaukseen on osallistunut museoviraston edustaja. Viitesuunnitelmien lähtökohtana on ollut se, että nykyinen seurakuntarakennus puretaan huonokuntoisena ja epätarkoituksenmukaisena tämän päivän tilatarpeita ajatellen. Viitesuunnitelmissa uudisrakennus sijoittuu purettavan rakennuksen paikalle laajentuen jonkin verran pidempänä kuin nykyinen rakennus tontin lounaisosaan. Uudisrakennus on laajuudeltaan n. 3 340 brm², nykyinen purettavaksi esitettävä n. 2 870 brm². Kolmikerrokseen uudisrakennukseen sijoittuisi mahdollisesti seurakunnallisten tilojen lisäksi päiväkotitoimintaa ja esimerkiksi vanhusten hoivakotitoimintaa. Seurakuntatilat sijoittuvat rakennuksen itäpäähän nykyisille paikoille. Viitesuunnitelmien lähtökohtana on ollut nykyisenkaltainen eleetön, suorakaiteenmuotoinen rakennushahmo, joka toimii neutraalina jalustana kirkolle. Julkisivukäsittelyssä pyritään rauhalliseen ja eleettömään vaikutelmaan.

Seurakuntayhtymä on päättänyt esittämään Kannelmäen kirkon nykyisen seurakuntarakennuksen suojelun purkamista. Tarkoituksena on myöhemmin mahdollisesti purkaa olemassa oleva seurakuntarakennus

ja rakentaa tilalle uusi, käyttötarkoitukseltaan seurakunnallisen käytön lisäksi muuta palvelutoimintaa sisältävä rakennus, mikäli kirkkohallitus purkaa suojelun seurakuntarakennuksen osalta.

Kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista tai käyttötarkoituksen muuttamista koskeva kirkkovaltuuston päätös on alistettava Kirkkohallituksen vahvistettavaksi. Kirkkolain mukaan museovirastolle on varattava tilaisuus antaa lausuntonsa ennen rakennusosan suojelun purkamista. Seurakuntarakennuksen purkamisesta on lähetetty 1. lausuntopyyntö museovirastolle 17.10.2016, ja saatu lausunto 6.3.2017. Tämän jälkeen Kannelmäen kirkosta ja seurakuntarakennuksesta on laadittu rakennushistoriaselvitys 17.1.2018 sekä työstetty viitesuunnitelmia. Uusi lausuntopyyntö Museovirastolle lähetettiin 2.7.2019 ja lausunto saatiin 2.9.2019. Tässä lausunnossa todetaan mm. että uudisrakennuksen ja kirkko-osan liittymistä tulee tutkia tarkkaan ja että uudisrakennuksen jatkosuunnittelussa on tärkeää, että julkisivut ovat mahdollisimman neutraaleja ja eleettömiä.

Helsingin seurakuntayhtymän tavoitteena museoviraston lausunnon jälkeen on, että kirkkohallituksen suojelupäätöstä seurakuntarakennuksen osalta puretaan, siten että kaavamuutos voidaan käynnistää. Tulevan kaavamuutoksen tavoite on sallia viitesuunnitelmien laajuinen uudisrakentaminen ja osittainen käyttötarkoituksen muutos.

Liitteet

- 32 HELSINKI, Kannelmäen kirkon seurakuntarakennuksen purku ja uuden rakentaminen

